

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 559

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 26 iunie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 287 din 9 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală	2–5
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
101. — Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene în vederea evitării riscului de dezangajare pentru perioada de programare 2014—2020	6–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 287

din 9 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, în Dosarul nr. 1.926/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 549D/2018.

2. La apelul nominal se prezintă partea Gabriel Oprea, prin avocat Dan Lupașcu, cu împuternicire depusă la dosar, și partea Ministerul Afacerilor Interne, prin consilier juridic Viorel Tatu, cu delegație depusă la dosar, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului prezent, care arată că, întrucât accesul la informațiile clasificate, astfel cum acesta a fost stabilit ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 21 din 18 ianuarie 2018, se realizează doar în condițiile deținerii unui certificat eliberat de Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (O.R.N.I.S.S.), excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală este admisibilă, având legătură cu soluționarea cauzei din fața instanței de fond. Dispozițiile criticate încalcă dreptul la apărare al părților, dreptul la un proces echitabil și principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, întrucât, pe de o parte, nimeni nu poate obliga partea să își angajeze un avocat, iar, pe de altă parte, dacă aceasta decide să își angajeze apărător, nimeni nu o poate obliga să aleagă un anume avocat care să îi reprezinte interesele. Nicio dispoziție legală nu prevede posibilitatea înlocuirii apărătorului ales cu un avocat care deține certificat O.R.N.I.S.S. sau obligația apărătorului ales de a urma procedura legală în vederea obținerii unui atare certificat. De altfel, parcurgerea acestei proceduri presupune o verificare minuțioasă a vieții și activității avocatului și a familiei sale pentru o perioadă de 5—10 ani anterioară depunerii cererii, ceea ce constituie o intruziune în dreptul acestuia la viață intimă, familială și privată. Mai mult, dacă după verificarea efectuată avocatul nu obține certificatul O.R.N.I.S.S., informațiile clasificate pot fi folosite la pronunțarea unei soluții de condamnare, întrucât instanța a permis accesul la aceste informații, chiar dacă accesul nu s-a realizat efectiv.

4. De asemenea, susține că dispozițiile legale referitoare la accesul la informații clasificate instituie o diferență de tratament între acuzare și apărare, întrucât pentru anumite categorii profesionale (procurorii) nu este necesară autorizarea de acces sau este prevăzută o procedură simplificată, în vreme ce pentru avocați este necesară parcurgerea procedurii de drept comun, prevăzută de Legea nr. 182/2002.

5. Reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne pune concluzii de respingere a excepției ca inadmisibilă, arătând că argumentele autorului referitoare la intruziunea în dreptul la viață intimă, familială și privată au fost soluționate prin Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2018. Susține că admiterea excepției nu ar rezolva problema invocată de autor, întrucât o atare soluție ar avea ca efect înlăturarea prevederii legale criticate și aplicarea în continuare a dispozițiilor Legii nr. 182/2002. De altfel, în speță, avocații au refuzat să parcurgă procedura prevăzută de lege pentru obținerea unui certificat O.R.N.I.S.S. astfel că nu se pot prevala de propria conduită culpabilă pentru a invoca nerespectarea unor drepturi fundamentale ale părților pe care le reprezintă. Mai mult, admiterea criticilor formulate de aceștia ar crea o discriminare între părțile care au parcurs procedura și au obținut autorizarea de acces la informații clasificate față de părțile care au refuzat să facă acest demers.

6. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, întrucât critica formulată în cauză vizează un alt act normativ decât cel invocat expres de autor, recte Legea nr. 182/2002. Arată că, în virtutea dreptului la apărare, partea are dreptul de a-și alege avocatul care să îi reprezinte interesele, iar acesta are obligația de a asigura o apărare efectivă. Or, refuzul avocatului de a urma procedura legală pentru obținerea certificatului O.R.N.I.S.S. nu poate fi echivalat cu refuzul autorității publice de a permite accesul la informațiile clasificate, astfel că dreptul la apărare nu poate fi încălcat pe această cale. Mai mult, refuzul autorității de a atribui certificatul, invocat în susținerea criticii de autorul excepției, constituie doar o situație ipotetică, fără legătură cu cauza, întrucât, nefiind urmată procedura, un astfel de refuz nu există.

7. Avocatul părții Gabriel Oprea solicită cuvântul în replică pentru a învedera că nu a refuzat să urmeze procedura pentru obținerea certificatului O.R.N.I.S.S., însă a înțeles să critice neconstituționalitatea dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală din cauza caracterului lor neclar și imprecizabil.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 16 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.926/1/2016, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de

instanța judecătorească, din oficiu, într-o cauză penală având ca obiect tragerea la răspundere penală a unor persoane acuzate de săvârșirea unor infracțiuni de serviciu.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea arată că, anterior, în același dosar, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală — judecătorul de cameră preliminară a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și alin. (12) din Codul de procedură penală, excepția fiind ridicată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție în etapa procesuală a camerei preliminare. Principala critică de neconstituționalitate a vizat excluderea probelor clasificate în procesul penal, prin hotărârea nemotivată și discreționară a unei autorități administrative, în temeiul art. 352 alin. (11) și alin. (12) din Codul de procedură penală, considerată că încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 53 alin. (1) și (2) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în fața legii. Curtea a admis excepția formulată și a constatat că sintagma „instanța solicită” cu raportare la sintagma „permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului” din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală, precum și sintagma „autoritatea emitentă” din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (12) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale.

10. Înalta Curte, apreciind că informațiile clasificate sunt indispensabile aflării adevărului, în conformitate cu Decizia Curții Constituționale nr. 21 din 18 ianuarie 2018, a încuviințat accesul apărătorilor inculpaților, inculpaților personal, precum și reprezentanților părților responsabile civilmente și reprezentantului părții civile (consilierilor juridici) la informațiile clasificate. Înalta Curte a constatat că accesul acestora este condiționat de parcurgerea procedurii speciale a obținerii certificatului O.R.N.I.S.S.. Dispozițiile art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală reglementează două ipoteze: „declasificarea totală, declasificarea parțială sau trecerea într-un alt grad de clasificare”, respectiv, în cazul în care se refuză declasificarea totală, declasificarea parțială sau trecerea într-un alt grad de clasificare, permiterea accesului apărătorului inculpatului la cele clasificate. Pentru a doua ipoteză, legiuitorul nu a prevăzut nicio altă condiție suplimentară printr-o exprimare de genul „în condițiile legii”, „potrivit legii” sau „care deține un certificat de acces la documente clasificate”, însă a prevăzut „remediul” referitor la situația în care „autoritatea emitentă nu permite apărătorului accesul la informațiile clasificate”, care, în conformitate cu Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2018, este instanța judecătorească.

11. În acest context, condiționarea accesului la informațiile/mijloacele de probă/înscrisurile clasificate de obținerea unui certificat O.R.N.I.S.S. este contrară dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 11, art. 16 alin. (1), art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1)—(3), art. 24 alin. (1), art. 124 alin. (1) și (2), precum și art. 126 alin. (2). Din examinarea acestor dispoziții constituționale rezultă o serie de principii/reguli aplicabile în procesul penal. Astfel, (i) părțile au dreptul constituțional de a alege care sunt avocații care să le asigure asistența juridică și reprezentarea, în considerarea unor motive precum încrederea în probitatea profesională, experiența în profesie ori în alte profesii juridice etc.; (ii) nu există reglementat un drept al instanței/organelor judiciare de a impune părților să își angajeze un avocat sau altul, avocat care ar deține certificat O.R.N.I.S.S. ori care ar fi de acord să aplice pentru procedura specială de obținere a acestuia; (iii) organele judiciare nu pot obliga avocații

să aplice pentru procedura specială de obținere a certificatului O.R.N.I.S.S., procedură care presupune furnizarea unor informații personale, familiale etc.; (iv) organele judiciare nu pot dispune înlocuirea avocatului ales cu un avocat din oficiu, pe considerentul nedeținerii certificatului O.R.N.I.S.S., sigurele situații de înlocuire fiind cele reglementate de Codul de procedură penală (art. 89 și art. 91); (v) în condițiile în care nu există dispoziții în Codul de procedură penală, neaplicarea pentru procedura specială a obținerii unui certificat O.R.N.I.S.S. ori parcurgerea acesteia cu rezultat negativ nu poate atrage sancțiunea pentru inculpat ori apărătorul ales constând în interzicerea accesului inculpatului și avocatului, respectiv în folosirea acelor informații/documente/înscrisuri/mijloace de probă de către instanță la pronunțarea unei soluții, conform art. 352 alin. (12) din Codul de procedură penală.

12. Mai mult, condiționarea accesului la informațiile/mijloacele de probă/înscrisurile clasificate de obținerea unui certificat O.R.N.I.S.S. este contrară și „expunerii de motive” a Legii nr. 255/2013 [care a modificat conținutul art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală], în care se arată că „Prezenta lege transpune dispoziții cuprinse în directive ale Uniunii Europene, după cum urmează: [...] «art. 3, 4, 6, 7 și art. 8 alin. (2) din Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 142 din 1 iunie 2012»”.

13. De asemenea, din perspectiva dreptului la un proces echitabil, instanța consideră că accesul condiționat de obținerea unui certificat O.R.N.I.S.S. este contrar și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cu titlu de exemplu: Cauza *Josef Fischer împotriva Austriei*, 17 ianuarie 2002, 33382/96, Cauza *Edwards și Lewis împotriva Marii Britanii*, 22 iulie 2003, 39647/98 și 40461/98, Cauza *Rowe și Davis împotriva Marii Britanii*, nr. 28901/95, paragrafele 54—55; 46—49, Cauza *Kuopila împotriva Finlandei*, nr. 27752/95, paragrafele 27—28, Cauza *Kamasinski împotriva Austriei*, nr. 9783/82, paragrafele 87—88).

14. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului prezent și ale părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală, respectiv Legea nr. 135/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare. Textele de lege criticate au următorul cuprins: „(11) În cazul în care informațiile clasificate sunt esențiale pentru soluționarea cauzei, instanța solicită, de

urgență, după caz, declasificarea totală, declasificarea parțială sau trecerea într-un alt grad de clasificare ori permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului.

(12) *Dacă autoritatea emitentă nu permite apărătorului inculpatului accesul la informațiile clasificate, acestea nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.*"

18. În opinia instanței de judecată, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității în drepturi a cetățenilor, art. 20 alin. (1) și (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1)—(3) referitor la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 124 alin. (1) și (2) referitor la înfăptuirea justiției, precum și art. 126 alin. (2) cu privire la competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în temeiul dispozițiilor criticate, în vederea asigurării accesului la informațiile clasificate care sunt esențiale pentru soluționarea cauzei, judecătorul are la dispoziție posibilitatea de a solicita, în regim de urgență, după caz: declasificarea totală a acestora, declasificarea parțială, trecerea într-un alt grad de clasificare sau permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului. În ceea ce privește primele trei ipoteze (declasificarea totală, declasificarea parțială și trecerea într-un alt grad de clasificare), prin solicitarea adresată de judecător, se declanșează procedura de declasificare/trecere într-un alt grad de clasificare, procedură care urmează regulile instituite de art. 24 din Legea nr. 182/2002. În ceea ce privește a patra ipoteză prevăzută de textul legal, aceasta vizează cererea formulată de judecător prin care solicită autorității publice care a dispus clasificarea să permită accesul apărătorului inculpatului la informațiile clasificate. Prin Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2018, Curtea a admis excepția formulată și a constatat că sintagma „instanța solicită” cu raportare la sintagma „permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului” din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală este neconstituțională. Totodată, a stabilit că soluția legislativă care condiționează folosirea informațiilor clasificate, calificate de judecător ca fiind esențiale pentru soluționarea procesului penal și cu privire la care apreciază incidența dreptului de informare a inculpatului, deci pe care judecătorul le califică drept probe în dosarul cauzei, de permisiunea autorității publice administrative emitente de a le accesa este susceptibilă de a împiedica organele judiciare să-și îndeplinească obligația prevăzută de art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, aceea de „a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului”. Curtea a apreciat că „protecția informațiilor clasificate nu poate avea caracter prioritar față de dreptul la informare al acuzatului și față de garanțiile dreptului la un proces echitabil ale tuturor părților din procesul penal, decât în condiții expres și limitativ prevăzute de lege. Restrângerea dreptului la informație poate avea loc doar atunci când are la bază un scop real și justificat de protecție a unui interes legitim privind drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor sau siguranța națională, decizia de refuz al accesului la informațiile clasificate aparținând întotdeauna unui judecător” (paragraful 71).

20. Ca urmare a deciziei Curții Constituționale menționate mai sus, în temeiul art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală, **judecătorul cauzei poate dispune accesul la informațiile clasificate care sunt esențiale pentru soluționarea cauzei.** Cu alte cuvinte, ținând cont de interesul deosebit pentru securitatea națională al informațiilor (care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate justifică păstrarea caracterului clasificat), dar apreciind cu privire la înrăurirea pe care astfel de informații o au asupra soluționării cauzei (ca urmare a constatării caracterului lor esențial în cadrul probelor administrate), judecătorul, în considerarea garanțiilor pe care le implică dreptul la un proces echitabil, apreciază nu doar oportunitatea, ci și necesitatea accesului acuzatului la informația respectivă.

21. Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 182/2002, pot avea acces la informații clasificate secrete de stat persoanele verificate în prealabil cu privire la onestitatea și profesionalismul lor, referitoare la utilizarea acestor informații, iar, potrivit art. 28 din aceeași lege, accesul la informații secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberată de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații, după notificarea prealabilă la O.R.N.I.S.S., această autorizație fiind eliberată pe nivelurile de secretizare prevăzute la art. 15 lit. f) din Legea nr. 182/2002 — strict secret de importanță deosebită, strict secret și secret, în urma verificărilor efectuate cu acordul scris al persoanei în cauză asupra acesteia. De asemenea, în conformitate cu art. 33 din Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, accesul la informațiile clasificate este permis doar cu respectarea principiului necesității de a cunoaște, numai persoanelor care dețin certificate de securitate sau autorizație de acces, valabile pentru nivelul de secretizare a informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu. În art. 35 din aceeași hotărâre se precizează că persoanele cărora le-au fost eliberate certificate de securitate sau autorizații de acces vor fi instruite, atât la acordarea acestora, cât și periodic, cu privire la conținutul reglementărilor din materia protecției informațiilor clasificate. Există cazuri excepționale (determinate de situații de criză, calamități sau evenimente imprevizibile) când se poate acorda acces de către conducătorul unei unități unor persoane care nu dețin certificat de securitate sau autorizație de acces, cu condiția asigurării unui sistem corespunzător de evidență (art. 36 din hotărâre).

22. Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, transmiterea informațiilor clasificate către alți utilizatori, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, se va efectua numai dacă aceștia dețin certificate de securitate sau autorizații de acces corespunzător nivelului de secretizare, iar accesul la informații clasificate este permis, cu respectarea principiului necesității de a cunoaște, numai persoanelor care dețin certificat de securitate sau autorizație de acces, valabile pentru nivelul de secretizare a informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu (în această situație regăsindu-se și avocatul, deci apărătorul inculpatului).

23. În temeiul dispozițiilor legale a fost adoptat Regulamentul privind accesul judecătorilor, procurorilor și magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție la informații clasificate secrete de stat și secrete de serviciu, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 140 din 6 februarie 2014*). Art. 11 din regulament prevede că *documentele clasificate pot fi accesibile personalului instanțelor*

*) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 140/2014 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

sau, după caz, al parchetelor, părților, apărătorilor acestora, experților, interpreților, potrivit procedurii reglementate de Legea nr. 182/2002, Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 781/2002, numai dacă dețin certificate de securitate pentru acces la informații clasificate sau autorizații de acces, corespunzător clasei, respectiv nivelului de secretizare a fiecăruia dintre documentele volumului corespunzător și dacă argumentează principiul necesității de a cunoaște.

24. Curtea constată că, potrivit dispozițiilor art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost amendate prin Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2018, în cazul în care informațiile clasificate sunt esențiale pentru soluționarea cauzei, instanța poate dispune accesul la documentele clasificate pentru apărătorul inculpatului, în condițiile prevăzute de legea în vigoare care reglementează protecția informațiilor clasificate. Neîntrunirea acestor condiții de către apărătorul inculpatului nu poate atrage incidența sancțiunii prevăzute de art. 352 alin. (12) din cod, în sensul că „acestea nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei”, întrucât ipoteza de aplicare a sancțiunii este limitată la situația în care „autoritatea emitentă”, recte instanța judecătorească în lumina Deciziei nr. 21 din 18 ianuarie 2018, „nu permite apărătorului inculpatului accesul la informațiile clasificate”. Or, în condițiile în care acest impediment nu poate fi reținut, ci, dimpotrivă, instanța judecătorească a permis accesul la informațiile clasificate, apărătorul inculpatului nu se poate prevala de faptul că, nedeținând un certificat de securitate sau o autorizație de acces corespunzătoare nivelului de secretizare, i se refuză accesul la respectivele informații cu consecința îndepărtării lor din ansamblul probator al cauzei. Într-o atare ipoteză, este necesar ca avocatul inculpatului, pentru a asigura efectivitatea dreptului la apărare al acestuia, să inițieze și să parcurgă procedura pentru obținerea autorizațiilor prevăzute de lege, respectiv să se supună măsurilor de verificare și control impuse de lege în scopul asigurării protecției informațiilor clasificate, în acord cu dispozițiile constituționale ce vizează apărarea securității naționale. Așadar, reglementarea strictă a accesului la informațiile clasificate ca fiind secrete de stat, inclusiv sub aspectul stabilirii unor condiții pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care vor avea acces la astfel de

informații, nu are ca efect blocarea efectivă și absolută a accesului la informații esențiale pentru soluționarea cauzei, ci creează tocmai cadrul normativ în care două interese aflate în conflict — interesul particular al inculpatului, bazat pe dreptul fundamental la apărare, respectiv interesul general al societății, bazat pe nevoia de apărare a securității naționale —, coexistă într-un just echilibru, care dă satisfacție ambelor interese legitime, astfel că niciunul dintre ele nu este afectat în substanța sa.

25. În acest context normativ, instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei penale în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, după ce a dispus accesul părților la informațiile clasificate esențiale, a criticat condiționarea acestui acces de obținerea, pe cale administrativă, a unei autorizații de acces la informații clasificate, pe care o consideră că încalcă mai multe principii și reguli aplicabile procesului penal și care au consacrat constituțională în art. 11, art. 16 alin. (1), art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1)—(3), art. 24 alin. (1), art. 124 alin. (1) și (2), precum și art. 126 alin. (2).

26. Analizând dispozițiile de procedură penală care fac obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că, în acest cadru procesual, nu pot fi reținute criticile autoarei excepției de neconstituționalitate, întrucât *aspectele criticate nu sunt reglementate în conținutul normei procesual penale, ci într-un alt act normativ cu privire la care instanța constituțională nu a fost sesizată și care, deci, nu poate face obiectul controlului de constituționalitate în această cauză*. Dispozițiile art. 352 alin. (11) din Codul de procedură penală prevăd accesul la informațiile clasificate care sunt esențiale pentru soluționarea cauzei penale, acces care este dispus de instanța judecătorească, dar care este condiționat de deținerea certificatelor de securitate sau a autorizațiilor de acces corespunzător nivelului de secretizare prevăzute de dispozițiile Legii nr. 182/2002. Având în vedere că prescripția normativă criticată (cuprinsă în Codul de procedură penală) nu reglementează condițiile de acces la informațiile clasificate (cuprinse în Legea nr. 182/2002), Curtea constată că **excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și alin. (12) din Codul de procedură penală, sub aspectul criticilor astfel formulate, este lipsită de obiect, deci inadmisibilă.**

27. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, în Dosarul nr. 1.926/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că prevederile art. 352 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind unele măsuri pentru implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene în vederea evitării riscului de dezangajare pentru perioada de programare 2014—2020

Ținând cont de faptul că proiectele de infrastructură sunt investiții publice de importanță strategică pentru România care asigură creșterea calității vieții, conectivitatea cu coridoarele de transport transeuropene și creșterea mobilității populației și a mărfurilor, iar întârzierea implementării acestora are impact direct asupra pierderii de sume alocate României prin Programul operațional Infrastructură mare, context care impune reglementarea în regim de urgență a unor măsuri pentru diminuarea acestei categorii de risc,

având în vedere că pentru anul 2020 riscul de dezangajare la nivelul tuturor programelor operaționale este în valoare de 2.154,81 milioane euro, iar cele mai mari valori ale riscului de dezangajare sunt înregistrate la nivelul Programului operațional Infrastructură mare cu valoarea de 778,17 milioane euro și Programului operațional Regional cu valoarea de 740,13 milioane euro, iar riscul de dezangajare acționează imediat la sfârșitul anului calendaristic prin dezangajarea automată a sumelor din bugetul alocat României,

deoarece riscul de dezangajare este concentrat în cea mai mare parte în zona proiectelor de infrastructură de transport, energie, mediu și în zona proiectelor de dezvoltare regională, iar pentru acest tip de proiecte specifice trebuie luate măsuri din timp pentru a preîntâmpina eventualele blocaje în implementarea proiectelor cu impact asupra riscului de dezangajare,

având în vedere măsurile luate la nivelul întregii Uniuni Europene, precum și la nivelul României în contextul pandemiei COVID-19, fapt ce a determinat instituirea stării de urgență prin Decretul nr. 195/2020, prelungită prin Decretul nr. 240/2020, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, precum și faptul că la această dată se estimează că din cauza restricțiilor pentru limitarea răspândirii coronavirusului COVID-19 va exista un impact negativ asupra implementării contractelor de lucrări crescând riscul de dezangajare,

în contextul necesității luării de măsuri urgente pentru reducerea impactului socioeconomic pe care pandemia COVID-19 îl poate avea în perioada imediat următoare, cu efect pe termen mediu și lung,

întrucât această categorie de măsuri specifice proiectelor de infrastructură produce efecte după un interval de timp între 6 luni — 12 luni ceea ce ar pune în pericol buna implementare a proiectelor și ar întârzia măsurile necesare pentru evitarea riscului de dezangajare pentru anul calendaristic 2020,

deoarece întârzierea implementării proiectelor de infrastructură cu finanțare din fonduri europene are impact direct asupra sumelor alocate României, prin pierderi estimate la 2.154,81 milioane euro, context care impune reglementarea în regim de urgență a unor măsuri pentru diminuarea acestei categorii de risc,

întrucât măsurile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se referă la proiecte de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care implementarea are loc în perioada lunilor martie — noiembrie 2020, proiecte care sunt afectate atât de restricțiile și întârzierile apărute ca urmare a măsurilor stabilite în contextul pandemiei COVID-19, dar și din cauza temperaturii mediului înconjurător și de starea vremii, adoptarea în regim de urgență a acestor măsuri este absolut necesară. În lipsa acestor măsuri s-ar produce o serie de consecințe imediate asupra bugetului de stat prin neatragerea fondurilor europene, a implementării proiectelor și atingerii obiectivelor, dar și asupra personalului angajat în cadrul contractelor de achiziție aferente proiectelor cu finanțare europeană.

Având în vedere că elementele sus-menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — (1) Pentru obiectivele de investiții din domeniul infrastructurii publice de transport, energie, mediu, dezvoltare urbană, regenerare urbană, eficiență energetică și iluminat public finanțate din fonduri europene, denumite în continuare *proiecte de infrastructură*, care cuprind în structura devizului general de investiții cheltuieli privind protecția mediului, cheltuieli privind relocările de utilități, precum și alte categorii de cheltuieli similare necesare pentru implementarea proiectelor, care sunt independente de voința beneficiarului sau a executantului de lucrări sau care nu pot fi prevăzute cu exactitate la data organizării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică sau a contractului sectorial, după caz, dar sunt strict necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură,

beneficiarii/autoritățile/entitățile contractante pot include, odată cu inițierea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de servicii/lucrări sau a contractelor sectoriale de servicii/lucrări, după caz, rezerve de implementare a proiectelor, care fac parte din investiția de bază, exprimate în procente din valoarea estimată a cheltuielilor pentru investiția de bază sau în sume fixe, după caz.

(2) Rezervele de implementare a proiectelor prevăzute la alin. (1) sunt evidențiate distinct de către beneficiarii/autoritățile/entitățile contractante în documentația de atribuire a contractelor de achiziție publică de servicii/lucrări sau a contractelor sectoriale de servicii/lucrări, după caz, ca articole generale de lucrări sau sub orice altă formă considerată de către

beneficiar în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la propunerea proiectantului și fac parte din valoarea estimată a contractului de achiziție publică de servicii/lucrări sau a contractului sectorial de servicii/lucrări, după caz.

(3) Utilizarea rezervelor de implementare a proiectelor de infrastructură de către prestatorii de servicii/executanții de lucrări se face, cu aprobarea conducătorului autorității/entității contractante, pe baza unei metodologii aprobate de conducătorul autorității/entității contractante și cu respectarea principiilor de transparență și eficiență a utilizării fondurilor publice. Metodologia de utilizare a rezervelor de implementare a proiectelor de infrastructură face parte din documentația de atribuire, ce se comunică ofertanților odată cu inițierea procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică de servicii/lucrări sau a contractelor sectoriale de servicii/lucrări, după caz.

(4) Lista categoriilor de cheltuieli care se finanțează din rezervele de implementare a proiectelor, precum și sumele alocate fiecărei categorii de cheltuieli se evidențiază distinct în documentația de atribuire a contractelor de achiziție publică de servicii/lucrări sau a contractelor sectoriale de servicii/lucrări, după caz.

(5) Utilizarea mecanismului rezervelor de implementare a proiectelor se poate aplica numai pentru contractele de achiziție publică de servicii/lucrări sau contractele sectoriale de servicii/lucrări, după caz, cu condiția ca aceste sume să fie prevăzute distinct în contractele legal încheiate.

Art. 2. — (1) Creanțele rezultate din drepturile furnizorilor de bunuri, prestatorilor de servicii/executanților de lucrări, subcontractorilor care dețin contracte legal încheiate cu autoritatea contractantă sau cu executantul de lucrări pentru proiectele de infrastructură prevăzute la art. 1 pot face obiectul unor contracte de cesiune legal încheiate cu instituțiile financiare, cu respectarea prevederilor art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru a asigura lichiditățile necesare implementării proiectelor de infrastructură sau pentru derularea oricăror operațiuni necesare implementării proiectelor cu acordul autorității contractante sau al executantului de lucrări, după caz. În situația încheierii contractelor de cesiune de creanțe autoritatea contractantă sau, după caz, executantul de lucrări are calitatea de debitor cedent conform legii.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 2.389 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, creanțele rezultate din drepturile furnizorilor de bunuri, prestatorilor de servicii/executanților de lucrări, subcontractorilor, cesionate potrivit prevederilor alin. (1) pot face obiectul unor garanții mobiliare pentru înscrierea de ipotecă conform legii. În această situație contractele de achiziție publică trebuie să prevadă datele de identificare ale subcontractanților/prestatorilor de servicii/furnizorilor de materiale, precum și orice alte date necesare pentru înscrierea de ipotecă în sistemul de garanții mobiliare pentru obținerea de credite bancare în scopul implementării proiectelor de infrastructură.

Art. 3. — (1) Autoritățile/Entitățile contractante care au prevăzut în procedura de achiziție publică și în documentațiile de achiziție publică întocmite în acest sens posibilitatea ca executanții de lucrări în baza contractelor de achiziție publică legal încheiate să subcontracteze o parte din lucrările ce urmează a fi executate au dreptul să încheie acte adiționale la contractele de achiziție publică între autoritatea contractantă,

executantul de lucrări și subcontractori, care să aibă ca obiect efectuarea de către autoritatea contractantă în mod direct către subcontractori a plăților aferente îndeplinirii obligațiilor asumate prin contractul de subcontractare.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) autoritatea/entitatea contractantă virează sumele datorate ca urmare a îndeplinirii de către subcontractori a obligațiilor asumate prin contractul de subcontractare, în contul indicat de aceștia. Mecanismul de decontare, sistemul de documente justificative care urmează a se derula între autoritatea contractantă, executantul de lucrări și subcontractori, se stabilește prin actul adițional la contractul de achiziție publică.

(3) În vederea asigurării respectării clauzelor contractuale, în cazul efectuării plății către executantul de lucrări, la momentul solicitării plății pentru lucrările realizate, acesta trebuie să facă dovada achitării sumelor către subcontractori, integral sau parțial, în cazul eșalonărilor agreeate între executant și subcontractori.

(4) În cazul unor sume restante, în sensul prevederilor alin. (3), autoritatea/entitatea contractantă are dreptul de a reține din sumele convenite executantului de lucrări suma aferentă plăților restante aferente subcontractorilor, până la prezentarea documentelor justificative privind efectuarea plăților restante către subcontractori.

Art. 4. — (1) Pentru organizarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică sau a contractelor sectoriale, după caz, necesare proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri europene, autoritățile/entitățile contractante vor determina valorile estimate ale contractelor de achiziție publică sau ale contractelor sectoriale, după caz, în baza devizului general de investiție, a obiectelor de lucrări, a articolelor comasate, precum și a articolelor de deviz, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice sau al achizițiilor sectoriale, după caz.

(2) Articolele comasate fac parte din valoarea estimată a obiectivelor de investiții publice, respectiv din costul lucrărilor care urmează a se realiza potrivit cap. 4 — Cheltuieli pentru investiția de bază din Devizul general al obiectivului de investiție și reprezintă comasarea articolelor de deviz care definesc etapele de realizare a unui obiectiv de lucrări pe baza căruia are loc implementarea ulterioară a proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1).

(3) Articolele comasate se propun de către proiectant, se aprobă conform competențelor legale de către reprezentantul legal al autorității/entității contractante și trebuie să fie identificabile și măsurabile ca parte a unui proces de realizare a unui obiect de lucrări specific unei investiții publice.

Art. 5. — (1) Unitățile administrativ-teritoriale, denumite în continuare *UAT*, din regiunile mai puțin dezvoltate, conform clasificării din Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS), stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1.059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS), în baza documentațiilor tehnico-economice elaborate, pot propune Companiei Naționale de Administrarea a Infrastructurii Rutiere, denumită în continuare *CNAIR*, constituirea de parteneriate pentru implementarea de proiecte de infrastructură de transport rutier de natura variantelor ocolitoare, drumurilor de legătură la drumurile naționale, autostrăzilor, drumurilor expres, drumurilor alternative ca soluții pentru desconggestionarea de trafic rutier, inclusiv modernizarea, reabilitarea acestora.

(2) UAT pot forma asociații de dezvoltare intercomunitare, denumite în continuare *ADI*, care pot constitui parteneriate cu CNAIR în vederea implementării proiectelor de infrastructură. În situația în care se constituie *ADI* prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică acestora, obligațiile/responsabilitățile/atribuțiile UAT fiind preluate de *ADI*.

(3) Odată cu propunerea transmisă CNAIR de a implementa proiecte de infrastructură în parteneriat, UAT/*ADI* trebuie să fundamenteze capacitatea de implementare a proiectelor respective, prin raportare la categoriile de activități pe care UAT/*ADI* propun să le deruleze în cadrul proiectelor respective.

(4) Lista proiectelor de infrastructură care pot face obiectul prevederilor prezentului articol se aprobă prin ordinul ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, cu avizul Ministerului Fondurilor Europene, la propunerea Organismului intermediar Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, după verificarea capacității de implementare a proiectelor respective, conform prevederilor alin. (3).

(5) Avizul Comitetului tehnico-economic, denumit în continuare *CTE*, de la nivelul CNAIR pentru documentația tehnico-economică elaborată/modificată/revizuită în vederea includerii la finanțare în cadrul Programului operațional Infrastructură mare (POIM) a proiectelor propuse se emite în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data depunerii solicitării pentru obținerea avizului.

(6) Avizarea soluției tehnice pentru realizarea proiectelor de infrastructură de transport rutier din cadrul documentațiilor tehnico-economice elaborate/modificate/revizuite, după caz, de către structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, împreună cu CNAIR, se face în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data depunerii solicitării de către beneficiar la structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport. Structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport poate cere clarificări, de regulă, o singură dată, termenul până la primirea răspunsului la clarificări suspendând termenul de emiteră a avizului.

(7) Infrastructura rezultată în urma implementării proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1), inclusiv terenurile achiziționate și/sau expropriate, dacă este cazul, sunt proprietate publică a statului și se vor înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

(8) Pentru implementarea proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1), UAT/*ADI*, în calitate de partener, va derula următoarele categorii de activități:

a) elaborarea, modificarea, revizuirea, completarea, actualizarea documentațiilor tehnico-economice, supunerea spre aprobare conform legii, după caz, necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier;

b) derularea procedurilor de achiziție publică, în calitate de autoritate contractantă, pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1);

c) încheierea tuturor contractelor de achiziție publică, inclusiv a contractelor de execuție a lucrărilor, contractelor de proiectare, consultanță, asistență tehnică, precum și a altor contracte necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier;

d) monitorizarea și implementarea efectivă a proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1);

e) monitorizarea și urmărirea lucrărilor executate pentru proiectele de infrastructură;

f) decontarea lucrărilor executate de către executorii de lucrări;

g) elaborarea și depunerea cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor rezultate din implementarea proiectelor de infrastructură rutieră;

h) întocmirea și supunerea spre aprobare a proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor în condițiile prevăzute de lege;

i) alte categorii de activități care sunt necesare pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier.

(9) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1), reprezentând cofinanțarea și cheltuielile neeligibile, se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, conform contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

(10) Finanțarea cotei de contribuție europeană din proiectul de infrastructură se derulează prin mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, la solicitarea beneficiarului, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014—2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(11) Până la semnarea contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare cheltuielile totale generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1) se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, în baza fișei de fundamentare a proiectului propus la finanțare în cadrul programului operațional.

(12) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1) includ următoarele categorii:

a) cheltuieli cu investiția de bază;

b) cheltuieli privind asigurarea relocării utilităților;

c) cheltuieli cu amenajarea terenurilor și lucrări de sistematizare;

d) cheltuieli privind utilitățile din corpul drumurilor/liniilor de cale ferată;

e) cheltuieli cu iluminatul public necesar drumului/liniei de cale ferată;

f) cheltuieli cu semnalizarea rutieră/feroviară;

g) cheltuieli cu amenajările hidrologice;

h) cheltuieli cu protecția mediului;

i) cheltuieli cu dotările și echipamentele necesare;

j) cheltuieli cu impozitele și taxele;

k) cheltuieli cu protejarea patrimoniului cultural;

l) alte categorii de cheltuieli necesare implementării proiectelor de infrastructură de transport, în conformitate cu prevederile contractelor de finanțare.

(13) În perioadele de garanție, dacă este cazul, UAT/*ADI* răspunde de implementarea proiectului de infrastructură rutieră la standardele de calitate prevăzute de legislația în vigoare și își asumă întreaga responsabilitate pentru respectarea prevederilor legale, normelor tehnice, precum și a oricăror alte reglementări în vigoare pentru implementarea proiectelor de infrastructură rutieră.

(14) Pentru implementarea proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1), CNAIR, în calitate de partener, va derula procedurile privind exproprierea de teren, inclusiv plata despăgubirilor și soluționarea litigiilor aferente expropriilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 255/2010 privind

exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.

(15) Cheltuielile privind despăgubirile pentru exproprieri se suportă integral din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și se plătesc de către expropriator, conform prevederilor legale, putând fi rambursate din fonduri europene, corespunzător clauzelor contractelor de finanțare.

(16) Hotărârile Guvernului privind exproprierea se adoptă la propunerea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor pe baza documentațiilor elaborate de beneficiar și la propunerea acestuia.

(17) Se autorizează Autoritatea de management pentru Programul operațional Infrastructură mare (POIM) să ia toate măsurile legale ce se impun pentru modificarea programului, inclusiv pentru includerea ca beneficiari a UAT/ADI și a parteneriatelor dintre UAT/ADI și CNAIR, în vederea implementării proiectelor prevăzute la alin. (1).

(18) Contractelor de finanțare încheiate între Autoritatea de management a Programului operațional Infrastructură mare (POIM) sau, după caz, Organismul intermediar Transport și parteneriatul dintre UAT/ADI și CNAIR le sunt aplicabile prevederile legale în vigoare privind mecanismul cererilor de plată, cererilor de prefinanțare și/sau mecanismul cererilor de rambursare.

Art. 6. — (1) UAT din regiunile mai puțin dezvoltate, conform clasificării din Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS), stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1.059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului, pot prelua de la CNAIR, pe bază de protocol de implementare, proiecte de infrastructură de transport rutier de natura variantelor ocolitoare, drumurilor de legătură la drumurile naționale, drumurilor alternative ca soluții pentru descongestionarea de trafic rutier, părți ale drumurilor expres, părți ale autostrăzilor, inclusiv modernizarea, reabilitarea acestora, precum și orice alte categorii de lucrări similare, în vederea implementării, în calitate de implementatori.

(2) În vederea implementării proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1), UAT pot forma ADI. În situația în care se constituie ADI prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică acestora, obligațiile/responsabilitățile/atribuțiile UAT fiind preluate de ADI.

(3) Lista proiectelor de infrastructură care pot face obiectul prevederilor prezentului articol se aprobă prin ordinul ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, cu avizul Ministerului Fondurilor Europene.

(4) Infrastructura rezultată în urma implementării proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1), inclusiv terenurile achiziționate și/sau expropriate, dacă este cazul, sunt proprietate publică a statului și se vor înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

(5) Proiectele de infrastructură rutieră se dau în implementare UAT/ADI cu asigurarea surselor de finanțare din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, cu respectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(6) Prin *implementarea proiectelor de infrastructură rutieră* prevăzute la alin. (1) se înțelege desfășurarea de către UAT/ADI a următoarelor categorii de activități:

a) elaborarea, modificarea, supunerea spre aprobare conform legii, actualizarea documentațiilor tehnico-economice, după caz, necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier;

b) derularea procedurilor de achiziție publică, în calitate de autoritate contractantă, pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1);

c) încheierea tuturor contractelor de achiziție publică, inclusiv a contractelor de execuție a lucrărilor, contractelor de proiectare, consultanță, asistență tehnică, precum și a altor contracte necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier;

d) monitorizarea și implementarea efectivă a proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la alin. (1);

e) monitorizarea și urmărirea lucrărilor executate pentru proiectele de infrastructură;

f) decontarea lucrărilor executate de către executanții de lucrări, precum și depunerea cererilor de fonduri necesare pentru decontarea cheltuielilor din bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor;

g) elaborarea și depunerea cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor rezultate din implementarea proiectelor de infrastructură rutieră;

h) întocmirea și supunerea spre aprobare a proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor în condițiile prevăzute de lege;

i) alte categorii de activități care sunt necesare pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură de transport rutier.

(7) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1), reprezentând cofinanțarea și cheltuielile neeligibile, se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, conform contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

(8) Finanțarea cotei de contribuție europeană din proiectul de infrastructură se derulează prin mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, la solicitarea beneficiarului, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Până la semnarea contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare cheltuielile totale generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1) se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, în baza fișei de fundamentare a proiectului propus la finanțare în cadrul programului operațional.

(10) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute la alin. (1) includ următoarele categorii:

a) cheltuieli cu investiția de bază;

b) cheltuieli privind asigurarea relocării utilităților;

c) cheltuieli cu amenajarea terenurilor și lucrări de sistematizare;

d) cheltuieli privind utilitățile din corpul drumurilor/liniilor de cale ferată;

e) cheltuieli cu iluminatul public necesar drumului/liniei de cale ferată;

f) cheltuieli cu semnalizarea rutieră/feroviară;

g) cheltuieli cu amenajările hidrologice;

h) cheltuieli cu protecția mediului;

i) cheltuieli cu dotările și echipamentele necesare;

j) cheltuieli cu impozitele și taxele;

k) cheltuieli cu protejarea patrimoniului cultural;

l) alte categorii de cheltuieli necesare implementării proiectelor de infrastructură de transport, în conformitate cu prevederile contractelor de finanțare.

(11) Între administratorul infrastructurii rutiere, CNAIR și UAT/ADI se încheie protocolul de implementare în baza căruia administratorul infrastructurii rutiere are calitatea de titular al dreptului de implementare și de beneficiar al proiectului, iar UAT au calitatea de implementator. Protocolul de implementare a proiectului de infrastructură rutieră va cuprinde:

- a) denumirea și datele de identificare ale părților protocolului;
- b) obiectul protocolului de implementare;
- c) durata protocolului de implementare;
- d) drepturi și obligații ale titularului dreptului de implementare;
- e) drepturi și obligații ale implementatorului;
- f) situația juridică a terenului care face obiectul protocolului de implementare și datele de identificare ale terenului;
- g) starea în care se află proiectul de infrastructură de transport rutier;
- h) documentații tehnico-economice existente la data transferului;
- i) obligații ale implementatorului privind respectarea regulilor de eligibilitate ale finanțatorului și privind obligativitatea asigurării pistei de audit și asigurarea disponibilității documentelor, în conformitate cu prevederile contractelor de finanțare;
- j) alte categorii de informații necesare pentru implementarea proiectului de infrastructură de transport rutier.
- k) verificarea calității proiectului.

(12) Protocolul de implementare se aprobă în prealabil de către consiliul de administrație al CNAIR, precum și de către consiliul local sau, după caz, județean de la nivelul UAT. Dacă UAT au înființate ADI, iar acestea preiau proiectul pentru implementare, protocolul de implementare se aprobă de structurile de conducere ale acestora.

(13) La data finalizării implementării proiectului de infrastructură, implementatorul are obligația de a preda toate rezultatele proiectului, conform prevederilor contractului de finanțare și protocolului de implementare, către CNAIR, inclusiv documentele aferente.

(14) La data finalizării implementării proiectelor de infrastructură vor fi predate de către UAT/ADI către CNAIR pe bază de protocol de predare-primire următoarele documente: contractele de achiziție publică în vigoare, garanțiile aferente proiectului asigurate de către executanții de lucrări, precum și orice alte contracte încheiate de implementator în interesul implementării proiectului. În baza protocolului de predare-primire administratorul de infrastructură rutieră CNAIR se subrogă în drepturi și obligațiile UAT/ADI în cadrul contractelor de achiziție publică încheiate de UAT/ADI. În protocolul de predare-primire a rezultatelor proiectului, contractelor și garanțiilor, încheiat în termen de 30 de zile de la data aprobării procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor pentru ultimul contract de lucrări din cadrul proiectului, se vor consemna: datele de identificare ale părților, obiectul protocolului de predare-primire, drepturi și obligații ale părților, starea tehnică a proiectului/fiecărui contract, precum și orice alte informații pe care părțile le consideră necesare pentru implementarea proiectului. Eventualele defecte de calitate la data încheierii protocolului de predare-primire se remediază potrivit prevederilor contractuale sau conform prevederilor legale în vigoare.

(15) Pe durata protocolului de implementare și în perioadele de garanție, dacă este cazul, autoritatea publică locală răspunde de implementarea proiectului de infrastructură rutieră la standardele de calitate prevăzute de legislația în vigoare și își asumă întreaga responsabilitate pentru respectarea prevederilor legale, normelor tehnice, precum și a oricăror alte reglementări

în vigoare pentru implementarea proiectelor de infrastructură rutieră, în baza protocolului, utilizând structurile CNAIR de verificare a calității lucrărilor.

(16) Revizuirea/Completarea documentațiilor tehnico-economice pentru implementarea proiectului de infrastructură de transport rutier revine în sarcina UAT/ADI care au preluat proiectul de infrastructură rutieră în vederea implementării.

(17) Avizul CTE de la nivelul CNAIR pentru documentația tehnico-economică elaborată/modificată/revizuită în vederea includerii la finanțare în cadrul Programului operațional Infrastructură mare (POIM) a proiectelor propuse se emite în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data depunerii solicitării pentru obținerea avizului.

(18) UAT aprobă documentațiile tehnico-economice în condițiile prevăzute de lege pentru proiectele pe care le-au preluat în implementare, inclusiv pentru proiectele în care implementatorul este ADI.

(19) Avizarea soluției tehnice pentru realizarea proiectelor de infrastructură de transport rutier din cadrul documentațiilor tehnico-economice elaborate/modificate/revizuite, după caz, de către structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, împreună cu CNAIR, se face în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data depunerii solicitării de către beneficiar sau de către UAT/ADI la structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport. Structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport poate cere clarificări, de regulă, o singură dată, termenul până la primirea răspunsului la clarificări suspendând termenul de emiteră a avizului.

(20) CNAIR este obligată să ia măsuri pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură rutieră propuse de UAT/ADI, atunci când acestea sunt situate pe un coridor transeuropean de transport sau sunt parte din infrastructura de transport rutier cum sunt: autostrăzi, drumuri expres, drumuri naționale, alte infrastructuri similare ori sunt parte a unei infrastructuri care asigură conexiunea cu rețeaua de transport TEN-T Centrală/Globală.

(21) Protocolul de implementare încheiat conform prevederilor alin. (11) între CNAIR și UAT/ADI, în calitate de implementatori, îndeplinește funcția de document justificativ pentru înregistrarea de către autoritățile publice locale, în evidența financiar-contabilă proprie, a cheltuielilor generate în implementarea proiectelor de infrastructură rutieră. Valoarea acestor cheltuieli se consemnează în protocolul de predare-primire, conform legislației în vigoare.

(22) Protocolul de predare-primire încheiat conform prevederilor alin. (14) între UAT/ADI, în calitate de predător, și CNAIR, în calitate de primitor, îndeplinește funcția de document justificativ pentru preluarea în evidențele financiar-contabile a valorii proiectului de infrastructură rutieră, punere în funcțiune, întreținere și mentenanță prevăzute de normele tehnice în vigoare.

(23) Cheltuielile privind despăgubirile pentru exproprieri se suportă integral din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și se plătesc de către expropriator, conform prevederilor legale, putând fi rambursate din fonduri europene, corespunzător clauzelor contractelor de finanțare.

(24) Hotărârile Guvernului privind exproprierile se adoptă la propunerea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor pe baza documentațiilor elaborate de beneficiar și la propunerea acestuia.

(25) Se autorizează Autoritatea de management din cadrul Programului operațional Infrastructură mare (POIM) sau, după caz, Organismul intermediar Transport să ia toate măsurile legale ce se impun pentru modificarea programului operațional inclusiv pentru includerea ca beneficiari a UAT/ADI, în vederea implementării proiectelor prevăzute la alin. (1). În baza protocolului de implementare încheiat potrivit prevederilor alin. (11), UAT/ADI are calitatea de beneficiar și poate încheia cu respectarea prevederilor legale contracte de finanțare cu Autoritatea de management a Programului operațional Infrastructură mare (POIM) sau, după caz, cu Organismul intermediar Transport.

Art. 7. — (1) UAT din regiunile mai puțin dezvoltate, conform clasificării din Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS), în baza documentațiilor tehnico-economice elaborate, pot propune Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., denumită în continuare CNCFR, constituirea de parteneriate pentru implementarea de proiecte de infrastructură feroviară care vizează trenuri urbane, trenuri metropolitane sau alte soluții identificate prin studiile de trafic elaborate în acest sens, destinate serviciului public de transport în comun de călători.

(2) UAT pot forma asociații de dezvoltare intercomunitare, denumite în continuare ADI, care pot constitui parteneriate cu CNCFR în vederea implementării proiectelor de infrastructură. În situația în care se constituie ADI, prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică acestora, obligațiile/responsabilitățile/atribuțiile UAT fiind înlocuite cu cele ale ADI.

(3) Odată cu propunerea transmisă CNCFR de a implementa proiecte de infrastructură feroviară în parteneriat, UAT/ADI trebuie să fundamenteze capacitatea de implementare a proiectelor respective, prin raportare la categoriile de activități pe care UAT/ADI propun să le deruleze în cadrul proiectelor respective.

(4) Lista proiectelor de infrastructură feroviară care pot face obiectul prevederilor prezentului articol se aprobă prin ordinul ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, cu avizul Ministerului Fondurilor Europene, la propunerea Organismului intermediar Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, după verificarea capacității de implementare a proiectelor respective, conform prevederilor alin. (3).

(5) Avizul CTE de la nivelul CNCFR pentru documentația tehnico-economică elaborată/modificată/revizuită în vederea includerii la finanțare în cadrul Programului operațional Infrastructură mare (POIM) a proiectelor propuse se emite în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data depunerii solicitării pentru obținerea avizului.

(6) Avizarea soluției tehnice pentru realizarea proiectelor de infrastructură de transport feroviar din cadrul documentațiilor tehnico-economice elaborate/modificate/revizuite, după caz, de către structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, împreună cu CNCFR, se face în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data depunerii solicitării de către beneficiar la structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport. Structura responsabilă cu gestionarea Master Planului General de Transport poate cere clarificări, de regulă, o singură dată, termenul până la primirea răspunsului la clarificări suspendând termenul de emitere a avizului.

(7) Infrastructura rezultată în urma implementării proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1), inclusiv terenurile achiziționate și/sau expropriate, dacă este cazul, sunt proprietate publică a statului și se vor înscrie în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

(8) Pentru implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1) UAT/ADI, în calitate de partener, va derula următoarele categorii de activități:

a) elaborarea, modificarea, revizuirea, completarea, actualizarea documentațiilor tehnico-economice, supunerea spre aprobare conform legii, după caz, necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport feroviar;

b) derularea procedurilor de achiziție publică, în calitate de autoritate contractantă, pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1);

c) încheierea tuturor contractelor de achiziție publică, inclusiv a contractelor de execuție a lucrărilor, contractelor de proiectare, consultanță, asistență tehnică, precum și a altor contracte necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură de transport feroviar;

d) monitorizarea și implementarea efectivă a proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1);

e) monitorizarea și urmărirea lucrărilor executate pentru proiectele de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1);

f) decontarea lucrărilor executate de către executanții de lucrări;

g) elaborarea și depunerea cererilor de prefinanțare/plată/ rambursare a cheltuielilor rezultate din implementarea proiectelor de infrastructură feroviară;

h) întocmirea și supunerea spre aprobare a proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor în condițiile prevăzute de lege;

i) alte categorii de activități care sunt necesare pentru a asigura implementarea proiectelor de infrastructură de transport feroviar.

(9) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1), reprezentând cofinanțarea și cheltuielile neeligibile, se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, conform contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

(10) Finanțarea cotei de contribuție europeană din proiectul de infrastructură feroviară se derulează prin mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, la solicitarea beneficiarului, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(11) Până la semnarea contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare cheltuielile totale generate de implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1) se cuprind în bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, în baza fișei de fundamentare a proiectului propus la finanțare în cadrul Programului operațional Infrastructură mare (POIM).

(12) Cheltuielile generate de implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1) includ următoarele categorii:

a) cheltuieli cu investiția de bază;

b) cheltuieli privind asigurarea relocării utilităților;

c) cheltuieli cu amenajarea terenurilor și lucrări de sistematizare;

d) cheltuieli privind utilitățile din corpul drumurilor/liniilor de cale ferată;

e) cheltuieli cu iluminatul public necesar drumului/liniei de cale ferată;

f) cheltuieli cu semnalizarea rutieră/feroviară;

g) cheltuieli cu amenajările hidrologice;

h) cheltuieli cu protecția mediului;

i) cheltuieli cu dotările și echipamentele necesare;

j) cheltuieli cu impozitele și taxele;

k) cheltuieli cu protejarea patrimoniului cultural;

l) alte categorii de cheltuieli necesare implementării proiectelor de infrastructură de transport, în conformitate cu prevederile contractelor de finanțare.

(13) În perioadele de garanție, dacă este cazul, beneficiarul răspunde de implementarea proiectului de infrastructură feroviară la standardele de calitate prevăzute de legislația în vigoare și își asumă întreaga responsabilitate pentru respectarea prevederilor legale, normelor tehnice, precum și a oricăror alte reglementări în vigoare pentru implementarea proiectelor de infrastructură feroviară.

(14) Pentru implementarea proiectelor de infrastructură feroviară prevăzute la alin. (1), CNCFR, în calitate de partener, va derula procedurile privind exproprierile de teren, inclusiv plata despăgubirilor și soluționarea litigiilor aferente exproprierilor.

(15) Cheltuielile privind despăgubirile pentru exproprieri se suportă integral din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, și se plătesc de către expropriator, conform prevederilor legale, putând fi rambursate din fonduri europene, corespunzător clauzelor contractelor de finanțare.

(16) Hotărârile Guvernului privind exproprierile se adoptă la propunerea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, pe baza documentațiilor elaborate de beneficiar și la propunerea acestuia.

(17) Se autorizează Autoritatea de management pentru Programul operațional Infrastructură mare (POIM) să ia toate măsurile legale ce se impun pentru modificarea programului, inclusiv pentru includerea ca beneficiari a UAT/ADI și a parteneriatelor dintre UAT/ADI și CNCFR, în vederea implementării proiectelor prevăzute la alin. (1).

(18) Contractelor de finanțare încheiate între Autoritatea de management a Programului operațional Infrastructură mare (POIM) sau, după caz, Organismul intermediar Transport și parteneriatul dintre UAT/ADI și CNCFR le sunt aplicabile prevederile legale în vigoare privind mecanismul cererilor de plată, cererilor de prefinanțare și/sau mecanismul cererilor de rambursare.

Art. 8. — (1) Pentru proiectele de cercetare-dezvoltare în cadrul cărora se aplică scheme de ajutor de stat pentru cercetare-dezvoltare, beneficiarii finanțării pot opta pentru aplicarea metodei de amortizare accelerată specifică, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru proiectele de cercetare-dezvoltare finanțate din fonduri europene, instituțiile publice pot opta pentru aplicarea metodei de amortizare accelerată specifică definită conform prevederilor alin. (3).

(3) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin *amortizare accelerată specifică proiectelor de cercetare-dezvoltare* se înțelege posibilitatea recuperării valorii de intrare în patrimoniu a activelor imobilizate utilizate în cadrul unui contract de

finanțare, în limita unui procent cuprins între 50% și 75% din valoarea de intrare în patrimoniu a acestora, în primul an de funcționare a activelor de natura clădirilor, echipamentelor, utilajelor și altor active similare rezultate din implementarea proiectelor de cercetare-dezvoltare, restul de valoare urmând a fi recuperat liniar pe durata rămasă până la sfârșitul duratei de utilizare a activelor imobilizate prevăzute conform cataloagelor tehnice în vigoare. Procentul din valoarea de intrare menționat se stabilește prin decizie a conducătorului unității beneficiare a finanțării.

(4) Autoritățile de management care gestionează proiecte de cercetare-dezvoltare cu finanțare din fonduri europene vor lua în considerare eligibilitatea cheltuielilor cu amortizarea accelerată specifică, în aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), și vor efectua, după caz, regularizarea valorii cheltuielilor eligibile pentru beneficiarii proiectelor de cercetare-dezvoltare care optează pentru metoda de amortizare specifică.

(5) Autoritățile de management ale programelor operaționale care operează cu proiecte de cercetare-dezvoltare prevăzute la alin. (1) și (2) specifice, la autorizarea cheltuielilor, vor lua în considerare eligibilitatea cheltuielilor cu amortizarea accelerată specifică, conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență. Aplicarea metodei de amortizare accelerată specifică se realizează inclusiv pentru proiectele de cercetare-dezvoltare prevăzute la alin. (1) și (2) aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. Pentru echipamentele achiziționate înainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență în cadrul proiectelor de cercetare-dezvoltare prevăzute la alin. (1) și (2) aflate în derulare, prin excepție de la prevederile alin. (3), se poate opta pentru metoda de amortizare specifică, fiind posibilă recalcularea amortizării, dacă echipamentele utilizate sunt în cadrul unui contract de finanțare în vigoare și se aplică pe durata de implementare a proiectului.

Art. 9. — (1) Beneficiarii finanțării pentru proiecte de infrastructură pot angaja experți pentru implementarea proiectelor de infrastructură, definite conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, în afara organigramelor, conform legii.

(2) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin *experți pentru implementare* se înțelege: experți pentru analiza, fundamentarea și clarificarea soluției tehnice aferente proiectelor de infrastructură, precum și experți tehnici necesari pentru implementarea proiectelor de infrastructură.

(3) Cheltuielile cu experții angajați pe perioadă determinată prevăzuți la alin. (2) se rambursează în cadrul programelor operaționale din care face parte proiectul de infrastructură sau, după caz, în cadrul Programului operațional Asistență tehnică, în limita alocărilor cu această destinație, conform regulilor de eligibilitate. Autoritățile de management sunt abilitate să ia toate măsurile necesare pentru a asigura eligibilitatea cheltuielilor cu experții prevăzuți la alin. (1).

Art. 10. — (1) Pentru proiectele de infrastructură din domeniile prevăzute la art. 1, autoritățile competente care intră în procedura de reglementare de mediu respectă prevederile legale în vigoare și depun toate diligențele pentru finalizarea cu prioritate a etapelor procedurale ce intră în finalizarea actului de reglementare, în cazul modificărilor oricăror soluții tehnice care nu afectează habitate naturale prioritare/specii prioritare și nu se află în arii naturale protejate sau în vecinătatea acestora.

(2) Pentru proiectele de infrastructură prevăzute la alin. (1), modificările oricăror soluții tehnice din proiectul de infrastructură pentru care a fost emis actul de reglementare asupra mediului,

care afectează habitate naturale prioritare/specii prioritare și se află în arii naturale protejate sau în vecinătatea acestora, autoritățile competente care intră în procedura de reglementare de mediu respectă prevederile legale în vigoare și depun toate diligențele pentru finalizarea cu prioritate a etapelor procedurale ce intră în finalizarea actului de reglementare.

(3) În situația în care un proiect de infrastructură include modificări ale soluției tehnice în zone situate în arii naturale protejate sau în vecinătatea acestora, autoritățile competente care intră în procedura de reglementare de mediu respectă prevederile legale în vigoare și depun toate diligențele pentru finalizarea cu prioritate a etapelor procedurale ce intră în finalizarea actului de reglementare.

Art. 11. — Pentru proiectele de infrastructură definite conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, eventualele economii înregistrate în cadrul valorii contractelor de achiziție publică sau a contractelor sectoriale, după caz, ca urmare a unor modificări legislative, a reducerii unor taxe și/sau impozite cu impact asupra proiectului de infrastructură și/sau ca urmare a unor măsuri de utilizare eficientă a bugetelor alocate proiectelor de infrastructură, pot fi utilizate pentru finanțarea altor categorii de cheltuieli/activități în cadrul aceluiași contract de achiziție publică sau sectorial, cu condiția încadrării în valoarea inițială a acestuia, a indicatorilor tehnico-economici aprobați, cu respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice sau al achizițiilor sectoriale, după caz.

Art. 12. — (1) Relocarea utilităților situate pe coridorul de expropriere al proiectelor de infrastructură definite conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se realizează prin intermediul operatorilor de transport/distribuție a gazelor naturale/energiei electrice, în baza contractelor de execuție lucrări încheiate în condițiile legii cu operatorii economici autorizați în domeniul respectiv, fără ca această activitate să afecteze emiterea avizului tehnic conform în domeniul transportului și/sau al distribuției energiei electrice/gazelor naturale necesar implementării proiectelor de infrastructură.

(2) Între administratorii de infrastructură care implementează proiecte de infrastructură/implementatori și operatorii de transport/distribuție a gazelor naturale/energiei electrice se încheie o convenție de relocare a utilităților pentru transportul și distribuția energiei electrice/gazelor naturale prin care operatorii se obligă ca într-un anumit termen stabilit de comun acord cu administratorul de infrastructură să asigure relocarea utilităților pe terenurile puse la dispoziție de către administratorii de infrastructură care implementează proiecte de infrastructură/implementatori.

(3) După încheierea convenției de relocare a utilităților prevăzute la alin. (2) se întocmește antecalculația de costuri necesară pentru relocarea de utilități în baza căreia administratorul de infrastructură/implementatorul virează sumele necesare relocării, în avans, cu respectarea prevederilor legale.

(4) După executarea lucrărilor de relocare a utilităților, dacă nu este justificată întreaga sumă acordată conform prevederilor alin. (3) și prevăzută în convenția de relocare a utilităților, operatorul de transport/distribuție a gazelor naturale/energiei electrice este obligat să restituie administratorului de infrastructură/implementatorului sumele rămase necheltuite, în termen de 30 de zile de la data întocmirii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor de relocare utilități.

(5) Dacă operatorul de transport/distribuție a gazelor naturale/energiei electrice nu realizează relocarea de utilități în termenul prevăzut în convenția de relocare a utilităților în vederea implementării proiectelor de infrastructură,

administratorul de infrastructură/implementatorul este îndreptățit la plata unei juste despăgubiri pentru întârzierile generate în implementarea proiectelor de infrastructură.

(6) Asupra terenurilor proprietate publică care sunt afectate de rețele de distribuție de energie electrică/gaze naturale deviate/relocate ca urmare a implementării proiectelor de infrastructură, dreptul de trecere pentru rețelele electrice/de gaze naturale și dreptul de acces la utilitățile publice, pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice, se constituie în favoarea titularilor autorizațiilor de înființare și de licențe.

(7) Pe durata execuției lucrărilor de deviere/relocare a rețelelor de distribuție de energie electrică/gaze naturale, despăgubirile aferente pentru constituirea drepturilor prevăzute la alin. (6), care cuprind sumele datorate în schimbul limitării folosinței terenurilor proprietate publică afectate, se suportă de către beneficiarii proiectelor de infrastructură, care au generat prin implementarea proiectelor devierea/relocarea rețelei electrice/de gaze naturale. Eventualele pagube cauzate de devierea/relocarea rețelelor de distribuție de energie electrică/gaze naturale se suportă de către titularii autorizațiilor de înființare și de licențe.

(8) Cuantumul despăgubirilor prevăzute la alin. (7) este stabilit pe baza unui raport de evaluare întocmit în baza expertizelor elaborate și actualizate de camerele notarilor publici.

(9) Anterior obținerii avizelor finale, beneficiarii proiectelor de infrastructură au obligația identificării deținătorilor terenurilor proprietate publică afectate de devierea/relocarea rețelelor de distribuție electrică/de gaze naturale, astfel cum rezultă din evidențele Agenției de Cadastru și Publicitate Imobiliară sau ale UAT pe raza cărora se află aceste terenuri.

Art. 13. — (1) La solicitarea transmisă de beneficiarii care implementează proiecte de infrastructură din domeniile prevăzute la art. 1, autoritățile publice centrale/locale, precum și operatorii de utilități, alții decât cei precizați la art. 12, care sunt responsabili de emiterea avizelor, efectuarea relocărilor, aprobarea scoaterii din fondul forestier național și din circuitul agricol a terenurilor, precum și de emiterea altor avize de interes național sau local, au obligația ca, în termen de 20 de zile lucrătoare, să încheie cu beneficiarii proiectelor convenții prin care se obligă ca într-un termen stabilit de comun acord cu aceștia să asigure avizele, relocările necesare implementării proiectelor de infrastructură.

(2) În situația patrimoniului cultural imobil, având în vedere caracterul de resursă neregenerabilă a acestuia, emiterea avizelor se poate face doar cu luarea de măsuri compensatorii necesare în vederea protejării acestuia, în condițiile legii.

(3) Instituțiile publice abilitate să efectueze cercetări arheologice au obligația ca, în termen de 20 de zile lucrătoare de la solicitarea transmisă de beneficiarii care implementează proiecte de infrastructură, să transmită acestora proiecte de convenții prin care se obligă ca într-un termen stabilit de comun acord cu beneficiarii să asigure cercetarea arheologică în vederea emiterii certificatului de descărcare de sarcină arheologică sau avizului, după caz.

(4) După încheierea convenției prevăzute la alin. (1) se întocmește antecalculația de costuri necesară pentru avizele, relocările, scoaterile din fondul forestier național și din circuitul agricol ale terenurilor aferente implementării proiectelor de infrastructură, în baza căreia beneficiarul care implementează proiectul de infrastructură virează sumele necesare, în avans, cu respectarea prevederilor legale privind plata avansurilor din fonduri publice.

(5) Sumele necesare cercetării arheologice și proiectării în vederea elaborării documentațiilor depuse pentru obținerea certificatului de descărcare de sarcină arheologică sau supuse avizării se virează direct instituțiilor organizatoare de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior sau proiectanților. Dacă după elaborarea documentațiilor nu este justificată întreaga sumă acordată, elaboratorii sunt obligați să restituie beneficiarului care implementează proiectul de infrastructură sumele rămase necheltuite în termen de 30 de zile de la data întocmirii avizului, relocării sau descărcării necesare. Dacă elaboratorii documentațiilor nu realizează activitățile în termenele stabilite, administratorul de infrastructură este îndreptățit la plata unei juste despăgubiri pentru întârzierile generate în implementarea proiectelor de infrastructură.

(6) Dacă după executarea activităților necesare avizării, relocării, scoaterii din fondul forestier național și din circuitul agricol a terenurilor necesare implementării proiectelor de infrastructură nu este justificată întreaga sumă acordată conform prevederilor alin. (4), responsabilii de avizele și relocările, altele decât cele de transport/distribuție a energiei electrice și de gaze naturale și alte avize de interes național sau local, sunt obligați să restituie beneficiarului care implementează proiectul de infrastructură sumele rămase necheltuite în termen de 30 de zile de la data întocmirii avizului, relocării sau scoaterii din fondul forestier național și din circuitul agricol a terenurilor.

(7) Dacă responsabilii de avizele, relocările și descărcările de utilități, altele decât cele de transport/distribuție a energiei electrice/gaze naturale și alte avize de interes național sau local, nu realizează activitățile în termenele prevăzute în convențiile încheiate în vederea implementării proiectelor de infrastructură, beneficiarul care implementează proiecte de infrastructură este îndreptățit la plata unei juste despăgubiri pentru întârzierile generate în implementarea proiectelor de infrastructură.

Art. 14. — Sumele aferente ajustărilor de preț prevăzute la art. 12 alin. (2²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014—2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Fondurilor Europene/Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, și se plătesc beneficiarilor la valoarea totală eligibilă solicitată de beneficiari, urmând ca, după modificarea ordinelor de finanțare/contractelor de finanțare, să se ramburseze bugetului de stat procentul de cofinanțare europeană nerambursabilă, precum și contribuția beneficiarilor, după caz.

Art. 15. — În cazul în care, în cadrul certificatelor de plată emise de către inginerul supervisor în cadrul contractelor de execuție a lucrărilor, există sume nerecunoscute la plată de către autoritățile contractante, acestea vor solicita inginerului supervisor să refacă certificatele interimare de plată, în baza măsurătorilor, cu includerea doar a acelor sume convenite, aferente lucrărilor executate și recunoscute de autoritățile contractante.

Art. 16. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, executarea lucrărilor de foraje geotehnice, puțuri deschise/de vizitare, alte investigații geotehnice, necesare pentru elaborarea studiilor geotehnice parte integrantă a studiilor de fezabilitate, studii de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție, etapa DALI — Detalii de avizare a lucrărilor de intervenție, pentru proiectarea, modernizarea, construcția lucrărilor de investiții sau

de infrastructură de utilitate publică sau privată, este permisă fără obținerea autorizației de construire și/sau a vreunui aviz de mediu ori a actului de autoritate al autorității competente desemnate prin legea specială.

(2) Pentru realizarea investigațiilor geotehnice pentru obiective de infrastructură, indiferent de etapa de proiectare pentru care se execută, proprietarii de terenuri sunt obligați să permită accesul pe proprietate operatorilor economici care execută respectivele investigații, având dreptul la despăgubiri pentru eventualele deteriorări dovedite ale terenului, care vor fi plătite de către operatorii economici respectivi, cu asigurarea sumelor de către beneficiarii proiectelor de infrastructură.

Art. 17. — Autoritățile de management pentru programele operaționale din cadrul politicii de coeziune pentru care există risc de dezangajare la sfârșitul anilor 2020 și 2021 sunt autorizate să ia toate măsurile legale ce se impun pentru evitarea acestui risc prin modificarea programelor operaționale, astfel încât, pentru cheltuielile declarate în cererile de plată transmise Comisiei Europene în cursul exercițiului contabil care începe la 1 iulie 2020 și se încheie la 30 iunie 2021, să se aplice o rată de cofinanțare europeană de 100% .

Art. 18. — (1) Pentru proiectele de infrastructură prevăzute la art. 4 alin. (1), aflate în curs de implementare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, poate avea loc trecerea acestora pe articole comasate organizate pentru fiecare obiect de lucrări, prin act adițional la contractul de achiziție publică de lucrări sau la contractul sectorial de lucrări, pe baza acordului de voință al ambelor părți contractante, după caz, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice sau sectoriale, după caz, și a clauzelor de modificare convenite de părți la încheierea contractului. Documentația de trecere de la articolele de deviz la articolele comasate se întocmește de către proiectant pentru restul de lucrări rămase de executat la data întocmirii documentației, se avizează de către consultantul/supervisorul de lucrări și se aprobă de către conducătorul autorității/entității contractante.

(2) Documentația de trecere de pe articole de deviz pe articole comasate întocmită cu respectarea prevederilor alin. (1) se comunică autorităților de management ale programelor operaționale care finanțează proiectul de infrastructură și constituie baza pentru decontarea și autorizarea de cheltuieli în conformitate cu prevederile contractului de finanțare.

Art. 19. — Proiectele de infrastructură rutieră prevăzute la art. 6 alin. (3) pot fi preluate în implementare chiar dacă sunt întocmite și aprobate documentații tehnico-economice ale proiectului sau au fost semnate contracte de achiziție pentru acestea.

Art. 20. — În cazul proiectelor de infrastructură rutieră prevăzute la art. 6, dacă la data preluării proiectului de infrastructură rutieră anumite proceduri de achiziție publică sunt în curs de desfășurare, acestea se vor consemna în protocolul de implementare încheiat între părți, implementatorul preluând contractul după finalizarea procedurii de achiziție.

Art. 21. — Dacă la data aprobării listei proiectelor prevăzute la art. 6 alin. (3) anumite proceduri de achiziție publică sunt în curs de desfășurare fără a fi depuse ofertele de către operatorii economici, aceștia vor fi notificați privind delegarea implementării proiectului după finalizarea procedurii de achiziție, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, iar contractele se vor consemna în protocolul de implementare încheiat între părți. În aceste situații contractele de achiziție vor prevedea clauze specifice privind drepturile și obligațiile UAT/ADI.

Art. 22. — Proiectele de infrastructură de transport rutier care cuprind proceduri de achiziție publică în curs de desfășurare în cadrul cărora au fost depuse ofertele la data întocmirii listei proiectelor prevăzute la art. 6 alin. (3) vor putea fi incluse pe această listă numai după obținerea acordului scris al contractorilor privind delegarea implementării, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență. În aceste situații, în acte adiționale la contractele de achiziție se vor prevedea clauze specifice privind drepturile și obligațiile UAT/ADI.

Art. 23. — Proiectele de infrastructură prevăzute la art. 12 aflate în implementare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se vor realiza potrivit prevederilor legale în vigoare la data emiterii avizelor tehnice și conform reglementărilor tehnice conținute de acestea.

Art. 24. — Proiectele de infrastructură prevăzute la art. 13 aflate în implementare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se vor realiza potrivit prevederilor legale în vigoare la data emiterii avizelor tehnice și conform reglementărilor tehnice conținute de acestea.

Art. 25. — (1) Modelul de convenție pentru relocarea de utilități prevăzut la art. 12 alin. (2) se aprobă prin ordin comun al ministrului economiei, energiei și mediului de afaceri, al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, precum și al Secretariatului General al Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Modelele de convenție pentru avizele și relocările de utilități prevăzute la art. 13 alin. (1), altele decât cele de transport al energiei electrice și de gaze naturale și alte avize de interes național sau local, se aprobă prin ordin comun al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor și al ministrului de resort, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 26. — Fluxurile financiare rezultate din implementarea proiectelor de infrastructură pe bază de parteneriat se stabilesc potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 27. — La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă prevederile art. XI și XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2016 privind unele măsuri de eficientizare a implementării proiectelor de infrastructură de transport, unele măsuri în domeniul transporturilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 964 din 29 noiembrie 2016, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2019.

Art. 28. — Procedurile de achiziții publice/achiziții sectoriale aflate în curs la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse legislației în vigoare la data inițierii acestora.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Ministrul fondurilor europene,
Ioan Marcel Boloș

p. Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației,
Vetuța Stănescu,
secretar de stat

p. Ministrul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor,
Ionel Scioșteanu,
secretar de stat

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Costel Alexe

Ministrul culturii,
Bogdan Gheorghiu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Nechita-Adrian Oros

Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

Ministrul apărării naționale,
Nicolae-Ionel Ciucă

Ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri,
Virgil-Daniel Popescu

Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

